

DECIZIE

11 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii - Iuliana Oprea, Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de reprezentantul lui Caramalac Ivan, avocatul Negru Olesea,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Golovatfi Iurii împotriva lui Caramalac Ivan cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016

c o n s t a t ă

La 24 iunie 2011 Golovatfi Iurii a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Caramalac Ivan cu privire la încasarea datoriei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 30 ianuarie 2012 s-a admis acțiunea, s-a încasat de la Caramalac Ivan în beneficiul lui Golovatfi Iurii datoria în sumă de 9000 dolari SUA, dobînda de întîrziere în mărime de 1115 dolari SUA, în total suma de 10115 dolari SUA, echivalentul în valută națională conform cursului oficial al BNM la momentul executării hotărîrii. S-a încasat de la Caramalac Ivan în beneficiul lui Golovatfi Iurii cheltuielile de judecată în mărime de 285 de lei și în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 3403,14 lei (f.d. 29).

La data de 01 octombrie 2015 reprezentantul lui Caramalac Ivan, avocatul Negru Olesea a luat cunoștință de materialele pricinii civile la cererea de chemare în judecată depusă de Golovatfi Iurii împotriva lui Caramalac Ivan cu privire la încasarea datoriei (f.d. 33).

La data de 16 octombrie 2015 reprezentantul lui Caramalac Ivan, avocatul Negru Olesea a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărîrii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 30 ianuarie 2012 solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată (f.d. 35).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2015 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Caramalac Ivan împotriva hotărîrii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 30 ianuarie 2012, s-a oferit apelantului un termen rezonabil pînă la data de 28 ianuarie 2016 ora 14.30 pentru depunerea cererii de apel motivate și achitarea taxei de stat în sumă de 2688 de lei, cu prezentarea bonului de plată. S-a adus la cunoștință apelantului că dacă nu îndeplinește în termen indicațiile din prezenta încheiere apelul nu se va considera depus și va fi restituit (f.d. 39).

La data de 27 ianuarie 2016 reprezentantul lui Caramalac Ivan, avocatul Negru Olesea a prezentat ordinul de încasare a numerarului de achitare a taxei de stat în sumă de 2688 de lei și cererea de apel motivată solicitând repunerea în termen a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată sau emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d. 52-56).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016 s-a respins cererea depusă de Caramalac Ivan cu privire la repunerea în termen a apelului și s-a restituit apelul declarat de Caramalac Ivan împotriva hotărârii Judecătoriai Buiucani mun. Chișinău din 30 ianuarie 2012 din motiv că apelul a fost declarat în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat repunerea în termen (f.d. 138).

La data de 14 martie 2016 reprezentantul lui Caramalac Ivan, avocatul Negru Olesea a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016 solicitând admiterea recursului, casarea încheierii cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Caramalac Ivan să fie repus în termenul de declarare a apelului iar cauza remisă spre rejudecare instanței de apel.

În motivarea recursului a invocat că, Caramalac Ivan a aflat despre hotărârea Judecătoriai Buiucani mun. Chișinău din 30 ianuarie 2012 în luna octombrie 2016, aceasta fiind contestată cu apel în termen.

Menționează că, potrivit art. 362 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 244 din 21.07.2006), termenul de declarare a apelului este de 20 de zile de la data comunicării hotărârii motivate.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de reprezentantul lui Caramalac Ivan, avocatul Negru Olesea urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Colegiul va considera recursul ca fiind declarat în termen or, încheierea instanței de apel a fost pronunțată în prezența recurentului la data de 10 martie 2016 (f.d. 134-138), iar cererea de recurs a fost depusă la 14 martie 2016 (f.d. 142).

Materialele cauzei atestă că, prin hotărârea Judecătoriai Buiucani mun. Chișinău din 30 ianuarie 2012 s-a admis acțiunea, s-a încasat de la Caramalac Ivan în beneficiul lui Golovății Iurii datoria în sumă de 9000 dolari SUA, dobânda de întârziere în mărime de 1115 dolari SUA, în total suma de 10115 dolari SUA, echivalentul în valută națională conform cursului oficial al BNM la momentul executării hotărârii. S-a încasat de la Caramalac Ivan în beneficiul lui Golovății Iurii cheltuielile de judecată în mărime de 285 de lei și în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 3403,14 lei (f.d. 29).

La data de 01 octombrie 2015 reprezentantul lui Caramalac Ivan, avocatul Negru Olesea a luat cunoștință de materialele pricinii civile la cererea de chemare în judecată depusă de Golovății Iurii împotriva lui Caramalac Ivan cu privire la încasarea datoriei (f.d. 33).

La data de 16 octombrie 2015 reprezentantul lui Caramalac Ivan, avocatul Negru Olesea a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriai Buiucani mun. Chișinău din 30 ianuarie 2012 solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată (f.d. 35).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2015 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Caramalac Ivan împotriva hotărîrii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 30 ianuarie 2012, s-a oferit apelantului un termen rezonabil pînă la data de 28 ianuarie 2016 ora 14.30 pentru depunerea cererii de apel motivate și achitarea taxei de stat în sumă de 2688 de lei, cu prezentarea bonului de plată. S-a adus la cunoștință apelantului că dacă nu îndeplinește în termen indicațiile din prezenta încheiere apelul nu se va considera depus și va fi restituit (f.d. 39).

La data de 27 ianuarie 2016 reprezentantul lui Caramalac Ivan, avocatul Negru Olesea a prezentat ordinul de încasare a numerarului de achitare a taxei de stat în sumă de 2688 de lei și cererea de apel motivată solicitînd repunerea în termen a apelului, admiterea apelului, casarea hotărîrii cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată sau emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii (f.d. 52-56).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016 s-a respins cererea depusă de Caramalac Ivan cu privire la repunerea în termen a apelului și s-a restituit apelul declarat de Caramalac Ivan împotriva hotărîrii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 30 ianuarie 2012 din motiv că apelul a fost declarat în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat repunerea în termen (f.d. 138).

Verificînd legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016 prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul constată că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept material și procedural pertinente.

Conform art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Potrivit art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Colegiul reține justetea concluziei instanței de apel cu privire la tardivitatea apelului declarat de reprezentantul lui Caramalac Ivan, avocatul Negru Olesea avînd în vedere că dispozitivul hotărîrii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău a fost pronunțat public la data de 30 ianuarie 2012, iar cererea de apel a fost depusă la 16 octombrie 2015. Totodată, analizînd motivele de repunere în termen a apelului, Colegiul reține netemeinicia acestora or, Caramalac Ivan cunoștea despre examinarea prezentului litigiu în instanța judecătorească, fiind înștiințat legal prin citații (f.d. 21-22) expediate la adresa de domiciliu din mun. Chișinău str. Calea Ieșilor 51/1 ap. 6 (f.d. 91), precum și prin intermediul citației publice (f.d. 24). Pertinentă la caz este și telefonograma întocmită de executorul judecătoreasc Stalbe Elena la data de 25 aprilie 2013 prin care se atestă comunicarea către Caramalac Ivan a documentului executoriu nr. 2-524/12 emis în baza hotărîrii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 30 ianuarie 2012 cu privire la încasarea din contul recurentului Caramalac Ivan în beneficiul intimatului a sumei de 10115 dolari SUA și 285 de lei (f.d. 83).

Cumulul circumstanțelor relevate supra atestă lipsa unor temeieri plauzibile și consistente de repunere a apelului în termen, Caramalac Ivan urmînd să dea dovadă de diligența corespunzătoare pentru contestarea cu celeritate a hotărîrii Judecătoreiei Buiucani mun. Chișinău din 30 ianuarie 2012 în contextul obligației sale de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul prezentului proces judiciar, de care realmente avea cunoștință.

Relevantă în acest aspect este hotărîrea CEDO pronunțată în cauza *Ponomaryov vs Ucraina* (cererea nr. 3236/03, 03 aprilie 2008) în conținutul căreia Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rînd instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărîrii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Reglementări similare au fost statuate de către înalta Curte și în cauzele *Ceachir vs Moldova*, *Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova*, în care s-a menționat că prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pîrîți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamanților la un proces echitabil.

Pe cale de consecință, examinarea unui apel tardiv declarat împotriva unui act judecătoresc de dispoziție definitiv și irevocabil ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016 este întemeiată și legală, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de reprezentantul lui Caramalac Ivan, avocatul Negru Olesea și a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de reprezentantul lui Caramalac Ivan, avocatul Negru Olesea.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Golovatfi Iurii împotriva lui Caramalac Ivan cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă de la momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Judecătorii

Valeriu Doagă

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan